

frembringe noget Ensformigt, frembringe noget ikke Ensformigt, og Noget, der, overfor den rene Virkelighed, som sagt og paavist, er forkert.

Lh. Nielsen: Man er noget i Forlegenhed med Behandlingen af nærværende Lovforslag, thi efter en Indstilling af 27de Januar 1876 til Hs. Majestæt Kongen, er der nu kun 8 Dage tilbage af Rigsdagssamlingen, og dog hedder det i Slutningen af Indstillingen, at det er Meningen, at nærværende Lovforslag tilligemed Lovforslaget om Menighedernes Delagtighed i Valget af deres Præster, skulle behandles til Ende. Jeg veed nu ikke, hvor vidt den høitæredede Minister har Udset til en af de allersørste Dage at vente, at Lovforslaget om Menighedernes Delagtighed i Valget af deres Præster kan komme herind og blive behandlet samtidigt med nærværende, hvilket ganske vist og maa ske en af de allersørste Dage, dersom der virkelig skal blive Noget ud deraf. Men jeg siger alligevel, at man er noget vanskelig stillet, thi selv om man maatte være enig om Grundlaget af nærværende Lovforslag, er det dog en Selvsølgje, at saa enig kan man ikke være med det, at der ikke skulde være Ændringer, man skulde have at gjøre. I det andet Thing var der jo endogaa paa det allersidste Stadium en hel Række. Den meget ærede Minister vil imidlertid nok hjælpe os ud over denne Banfælgelighed, saa at vi maatte kunne komme til Ende med Lovforslaget; thi som Medlem af den samlede Regjering maa han jo være i Besiddelse af Midler til, at dette vil kunne ske. Lovforslaget har været behandlet meget ofte og meget tungt, det skal jeg indrømme; men den tunge Veie, det har haft at gaa, har dog ikke lettet det synderligt i Aar. Det kan saaledes ikke negtes, at det er en temmelig langsom Gang, at Forslaget først efter 4 Maanedes Forsløb er naat til at komme til første Behandling her. Jeg skal ikke, saaledes som stes andetsteds, affige nogen Dorn over, hvorvidt en saadan Langsomhed turde være et Fimperpeg i Retning af, at man overhovedet ikke er moden til at give Love; men for dette Things Bekommende kan der dog ikke udledes Noget af, at vi først nu behandle dette Lovforslag. Hvad selve Lovforslaget angaar, vil jeg strax bemærke, at det er overordentlig klart, og jeg kan ikke Andet end glæde mig over, at Alt, hvad der fremkommer fra den høitæredede Kultusminister, saavel mundlig som skriftlig, altid er klart; man faar hurtigt fat paa Meningen, og det hjælper altid til at komme noget raskere frem end Tilfældet er, hvor man skal lede efter Meningen baade i Talen og i Forslag. Det er, som sagt, en Ros, jeg maa give baade den høitæredede Minister og hans Lovforslag. Striden har jo, som det vil være de Herre besjendt, væsentlig dreiet sig om tre Punkter; det ene er Lønningernes Udredelsesmaade, det andet: Naadigheden over det saakaldte Kirkegods, og det tredie: selve Lønningernes Stør-

relse, — jeg betoner og understreger det sidste Punkt: Lønningernes Størrelse. Hvad det første af disse Punkter angaar, har den høitæredede Minister ryddet den tidligere Banfælgelighed afveien, saa at der nu ikke længer er Strid om Udredelsesmaaden; men de to andre Punkter staa tilbage, og, som det forekommer mig, i forstærket Grad. Ogsaa jeg har gennemlæst, hvad der er underfrevet af den nuværende høitæredede Minister som Folkethingsmand, og jeg kan jo ikke negte, at ved at gennemlæse, hvad han dengang har underfrevet i Betænkningen, er min Forsædelse over den kirkelige Fond bleven større. Det er gaaet mig som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen), der jo ogsaa paany har studeret, hvad den høitæredede Minister tidligere har underfrevet; hans Forsædelse over den kirkelige Fond er ikke bleven formindret ved Gjennemlæsningen deraf, og min Forsædelse er, som sagt, bleven forstærket derved. Jeg skal dog ikke komme videre ind paa dette Punkt, men kun minde om, at der i Lovforslaget saaes Noget, som den nuværende ærede Minister i Egenkab af Folkethingsmand underfrev. Den ærede Minister bebrejdede nemlig dengang Regjeringen, at der ikke i Lovforslaget stod noget om, hvorledes det privilegerede Hartorn skulde svare Liende, og nu holder jeg i min Haand et Lovforslag af den ærede Minister, uden at jeg deri finder nogen Antydning af, hvorledes det nævnte Hartorn skal svare Liende. Det maa selvfølgelig anses som en Mangel — i alt Fald var det tidligere en Mangel i den ærede Ministers Dine — og vi tør derfor haabe, at den ærede Minister vil være os behjælpelig med at faae en Bestemmelse om den nævnte Liende optagen, saa meget mere som en saadan Bestemmelse har staaet i tidligere, her vedtagne Lovforslag. Forsvrigt kan det kun overraske meget, at det gjentagne Gange saa stærkt betones, at det saakaldte Kirkegods, eller hvorledes man nu vil betegne det — det Gods, som hidtil har været henlagt til Præsteflabet Lønning — kun maa benyttes til denne Lønning og at man i det Hele er saa bange for at fjerne sig deraf. Vore afdøde Konger have nemlig ingenlunde været saa bange derfor, men have ment, at kirkelige Formaal overhovedet ere et meget vidt Begreb. Jeg har slaaet op i en Mængde Reskripter, men jeg skal kun nævne to, da jeg er vis paa, at det er tilfredsstillende. Reskriptet af 4de Marts 1815 stiller Østrup og Høver Sognekalb fra hinanden og bestemmer, at Østrup Sogn henlægges som Annex til Lønb Kalb og Høver Sogn som Annex til Lørbød Kalb, men samtidig med at gjøre dette, siger Reskriptet, at der af Høver Sogns Kongetiende skal henlægges til Lørbød Skolevæsen 4 Ldr. Rug og 2 Ldr. 4 Skpr. Byg og til Høver Skolevæsen 4 Ldr. Rug og 4 Ldr. Byg af Annexgaarden. Dengang har man altsaa ment, at Skolevæsenet